

ΑΤΕΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΗΡΗΣΗ Β' ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ-
ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΧΡΗΣΗ.

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΜΑΥΡΟΥΔΗ ΜΑΡΙΝΑ Α.Μ 3159
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΜΠΑΣΤΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2013

**ΤΗΡΗΣΗ Β' ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ- ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΧΡΗΣΗ.**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

1.1 Γενικά.....	8
1.2 Έννοια Λογιστικής.....	8
1.3 Σκοποί Λογιστικής.....	8
1.4 Διακρίσεις της Λογιστικής.....	9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

2.1 Εισαγωγή.....	11
2.2 Προσωπικές Εταιρίες.....	11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΜΜΟΥΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

3.1 Έννοια Ομμόρυθμης Εταιρίας.....	14
3.2 Χαρακτηριστικά Ομμόρυθμης Εταιρίας.....	14
3.3 Σύσταση της Ο.Ε.....	14
3.3.1 Συναίνεση μεταξύ τουλάχιστον δυο προσώπων.....	15
3.3.2 Προέγκριση Επωνυμίας.....	15
3.3.3 Σύνταξη Καταστατικού.....	15
3.3.4 Έλεγχος Επωνυμίας.....	16
3.3.5 Δ.Ο.Υ. Έδρας.....	16
3.3.6 Ταμείο Νομικών και Ταμεία Πρόνοιας Δικηγόρων.....	16
3.3.7 Πρωτοδικείο Έδρας.....	16
3.3.8 Επιμελητήριο.....	16
3.3.9 Δ.Ο.Υ. Έδρας.....	16
3.4 Αντικείμενα Εισφοράς της Ο.Ε.....	18
3.4.1 Εισφορά προσωπικής εταιρίας – Εισφορά χρήσης Πράγματος.....	18
3.5 Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της Ο.Ε.....	19
3.6 Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου της Ο.Ε.....	20
3.7 Έξοδα σύστασης.....	20
3.7.1 Φόροι που επιβαρύνουν την σύσταση της Ο.Ε.....	21
3.7.2 Συμβολαιογραφικά Έξοδα.....	21
3.8 Η Διοίκηση της Ομμόρυθμης Εταιρίας.....	21
3.9 Μορφές σχέσεων μεταξύ των εταίρων και της εταιρίας.....	22
3.10 Ισολογισμός – Διανομή Αποτελέσματος – Φορολογία Κερδών Ο.Ε.....	22

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

4.1 Αντικείμενο για τον Κ.Β.Σ.....	25
4.2 Υπόχρεοι σε τήρηση Βιβλίων και Στοιχείων.....	25
4.3 Κατηγορίες Βιβλίων και Στοιχείων βάση τον Κ.Β.Σ.....	26
4.4 Βιβλία Β' κατηγορίας.....	26
4.5 Τρόπος Ενημέρωσης των Βιβλίων.....	27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

5.1 Ανάλυση του Φ.Π.Α.....	30
5.2 Η λειτουργία του Φ.Π.Α.....	30
5.3 Αντικείμενο του Φ.Π.Α.....	30
5.4 Υποκείμενοι στο Φ.Π.Α.....	31
5.5 Οι συντελεστές του Φ.Π.Α.....	31
5.6 Περιοδική δήλωση του Φ.Π.Α.....	32

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ.....34

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....35

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....37

Ευχαριστίες

*Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Κύριο Μπαστάκη που με βοήθησε
να φέρω εις πέρας την εργασία αυτή.
Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω την Εύα και την Έλενα που με τις γνώσεις τους με
βοήθησαν να καταλάβω πολλές έννοιες αλλά και πρακτικές εφαρμογές ώστε να
μπορέσω να ολοκληρώσω την εργασία μου.*

*Με εκτίμηση,
Μαυρουδή Μαρίνα.*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή, περιλαμβάνει την τήρηση βιβλίων Β' κατηγορίας μιας Ομμόρυθμης Εταιρίας.

Με τον τρόπο αυτό μπορούμε να μελετήσουμε και να αντιμετωπίσουμε τυχόν προβλήματα που θα παρουσιαστούν στο τρέχον έτος.

Η εργασία αυτή έχει διαρθρωθεί σε 6 ενότητες:

Στην πρώτη και την δεύτερη ενότητα, ασχολούμαστε κυρίως με το θεωρητικό κομμάτι της εργασίας. Δίνεται μια συνοπτική έννοια της λογιστικής και αναλύουμε τα πάντα για τις προσωπικές εταιρίες, ώστε να αποσαφηνιστούν όλες οι απαραίτητες κύριες έννοιες.

Στην Τρίτη ενότητα, αναλύουμε τα πάντα για τις Ομμόρυθμες Εταιρίες. Ξεκινάμε από την έννοια την Ο.Ε, από την σύστασή της και καταλήγουμε στην Διανομή Αποτελέσματος καθώς και στην Φορολογία των Κερδών της.

Στην Τέταρτη ενότητα, αναφέρουμε λίγες έννοιες για τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, ποιοι υποχρεούνται να τον τηρούν, αλλά και πως πρέπει να ενημερώνονται τα βιβλία.

Στην Πέμπτη ενότητα ασχολούμαστε με τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Τέλος, στην Έκτη Ενότητα ασχολούμαστε με το πρακτικό κομμάτι της εργασίας.

Στοιχεία θεωρίας- βιβλιογραφία, αλλά και πηγές από διάφορες ιστοσελίδες που έχουν παρατεθεί, θα βοηθήσει όσους επιθυμούν να έχουν μια πληρέστερη άποψη για όσα αναφέρονται στην εργασία αυτή.

Με σκοπό την εκπόνηση της πτυχιακής μου εργασίας, την παραδίδω με την ελπίδα ότι θα βοηθήσει φοιτητές και σπουδαστές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 **ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ**

1.1 Γενικά.

Η Λογιστική έχει εφαρμογή στους κάθε φύσεως και μορφής Οικονομικούς Οργανισμούς, που λέγονται και Οικονομικές Μονάδες. Ασχολείται με τη συστηματική συλλογή και επεξεργασία αρμονικών αριθμητικών στοιχείων, που χρησιμεύουν για διαπιστώσεις, διερευνήσεις και λήψη αποφάσεων, οι οποίες αφορούν την οικονομική και κοινωνική ζωή.

Οικονομικοί Οργανισμοί είναι το Εμπορικό Κατάστημα, το Περίπτερο, η Βιοτεχνία, η Βιομηχανία, το Θέατρο, η Τράπεζα και πλήθος άλλοι.

1.2 Έννοια Λογιστικής.

Λογιστική, είναι η Επιστήμη, που ασχολείται με τη συστηματική συλλογή και παροχή κοινωνικοοικονομικών πληροφοριών, οι οποίες προέρχονται από τους οικονομικούς οργανισμούς και είναι απαραίτητες για την λήψη ορθολογικών αποφάσεων.

Η Λογιστική, αποτελεί σύστημα γνώσεων, μέσα στα πλαίσια των οικονομικών, νομικών και κοινωνικών κανόνων, με γενικά παραδεκτές βασικές αρχές και μεθόδους επισημάνσεως, αναλύσεως, καταγραφής ή υπολογισμού, παρακολουθήσεως και παρουσιάσεως λογιστικών πληροφοριών.

Οι λογιστικές πληροφορίες, αποτελούν το θεμέλιο του οικονομικού λογισμού (ενός αρμονικού συνόλου υπολογισμών), και επιτρέπουν σε αυτούς που τις χρησιμοποιούν, να προβαίνουν σε διαπιστώσεις, κρίσεις και αποφάσεις, τόσο για την ιδιωτική, όσο και την κοινωνική, οικονομική πολιτική, γιατί με αυτές συνδέονται η μικροοικονομία με τη μακροοικονομία.

1.3 Σκοποί Λογιστικής.

Ειδικότερα, έργο και Σκοποί της Λογιστικής είναι:

- α) Η ιστορική απεικόνιση της περιουσιακής συγκροτήσεως του οικονομικού οργανισμού,
- β) Η διενέργεια ελέγχων και
- γ) Η παροχή αρμονικών αριθμητικών στοιχείων με βασική πηγή τους λογαριασμούς.

Η ιστορική απεικόνιση της περιουσιακής συγκροτήσεως του οικονομικού οργανισμού πραγματοποιείται:

1. Με την Απογραφή, με την οποία προσδιορίζεται καταγράφεται και αποτιμάται η περιουσιακή συγκρότηση του οικονομικού οργανισμού με κάθε λεπτομέρεια κατά είδος, ποσότητα, ποιότητα και αξία, με το ίδιο για όλα τα περιουσιακά στοιχεία νόμισμα σε ορισμένη χρονική στιγμή.
2. Με τους Λογαριασμούς, που αποτελούν τα κύρια όργανα της Λογιστικής. Είναι πίνακες στους οποίους γράφονται κατά είδος, υποομάδες και ομάδες, ποσότητα, αξία

κ.λ.π, τα περιουσιακά στοιχεία και παρακολουθούνται η θέση και οι μεταβολές (κινήσεις) τους, κατά χρονολογική σειρά και αιτιολογημένα.

3. Με τις συσχετίσεις των λογαριασμών εσόδων και εξόδων, για τον προσδιορισμό των οικονομικών αποτελεσμάτων κατά κλάδους δραστηριότητας, καθώς και του συνολικού αποτελέσματος μιας χρονικής περιόδου.

1.4 Διακρίσεις της Λογιστικής.

Η Λογιστική περιλαμβάνει τη Γενική ή Χρηματοοικονομική Λογιστική, θεωρητική και εφαρμοσμένη, που εφαρμόζεται στους οικονομικούς οργανισμούς ως Δημόσια ή Ιδιωτική Λογιστική, και την Ειδική Λογιστική Εκμεταλλεύσεως.

Ακόμη η Λογιστική, ανάλογα με το αντικείμενο της δράσεως των οικονομικών οργανισμών, διακρίνεται σε: Εμπορική, Βιομηχανική, Ναυτιλιακή, Ξενοδοχειακή, Αγροτική, Τραπεζική, κ.λ.π.

Διακρίνεται σε:

- Γενική ή Χρηματοοικονομική Λογιστική,
- Λογιστική Εταιριών,
- Αναλυτική Λογιστική Εκμεταλλεύσεως,
- Φορολογική Λογιστική,
- Ανάλυση Οικονομικών Καταστάσεων,
- Δημόσια Λογιστική,
- Ελεγκτική,
- Πληθωριστική Λογιστική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 **ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ**

2.1 Εισαγωγή.

Οι εταιρείες του Εμπορικού Δικαίου μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κύριες κατηγορίες:

1. **Στις Προσωπικές Εταιρείες**, όπου βασικό στοιχείο αποτελεί η προσωπικότητα των εταίρων στην οποία στηρίζεται η όλη συγκρότηση και λειτουργία τους και η οποία αποτελεί την κύρια εγγύηση των πιστωτών του.
2. **Στις Κεφαλαιουχικές Εταιρείες**, όπου κύριο στοιχείο αποτελεί το κεφάλαιο που έχει συγκεντρωθεί από τις διάφορες εισφορές των εταίρων και τα αποθεματικά. Όσον αφορά το προσωπικό στοιχείο, στον συγκεκριμένο τύπο εταιρείας είναι ανύπαρκτο και ουσιαστικά η επιχειρησιακή βαρύτητα κάθε εταίρου προσδιορίζεται από το ποσοστό συμμετοχής του στο κεφάλαιο.
3. **Στις Μικτές Εταιρείες**, οι οποίες αποτελούν ενδιάμεσες μορφές μεταξύ των προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών με σκοπό να καλύψουν μορφές επιχειρησιακής συγκρότησης στις οποίες το προσωπικό και κεφαλαιακό στοιχείο είναι σκόπιμο να συνυπάρχουν.

2.2 Προσωπικές Εταιρίες.

Οι Προσωπικές εταιρίες με βάση τον Αστικό κώδικα δημιουργούνται μέσω της σύμβασης δύο ή περισσότερων προσώπων που υποχρεούνται αμοιβαία στην επιδίωξη κοινού σκοπού, οικονομικού ή κερδοσκοπικού, με κοινές εισφορές, με ισότητα και ταυτότητα δικαιωμάτων και σε πνεύμα συνεργασίας. Οι Προσωπικές εταιρείες πηγάζουν από την σύμβαση (καταστατικό) και όχι από τυχαίο γεγονός, και για αυτό οι κληρονόμοι μιας προσωπικής εταιρείας δεν αποτελούν εταιρεία με βάση την περιουσία της κληρονομιάς.

Σε μια Προσωπική Εταιρεία προέχει η προσωπική συμβολή και ενασχόληση κάθε Εταίρου (ευθύνη, προσωπικότητα εταίρου) στην λειτουργία της και όλοι οι Εταίροι της αντιμετωπίζονται ως ίσος προς ίσο.

Το προσωποπαγές στοιχείο αποτελεί το κυριότερο στοιχείο στην ζωή και λειτουργία των Προσωπικών εταιρειών ανεξάρτητα από το ύψος της συμμετοχής κάθε εταίρου στο εταιρικό κεφάλαιο.

Αυτό σημαίνει ότι για την διοίκηση και εκπροσώπηση της εταιρείας αποφασίζει η πλειοψηφία προσώπων και όχι η πλειοψηφία κεφαλαίου.

Χαρακτηρίζονται ως εμπορικές εφόσον ασκούν κατά σύστημα δραστηριότητες από αυτές που ρητά χαρακτηρίζονται από τον εμπορικό νόμο ως εμπορικές και η διενέργεια των πράξεων αυτών συνιστά την συνήθη δραστηριότητά τους (**ουσιαστικό-αντικειμενικό κριτήριο «εμπορικότητας»**).

Συνεπώς προσωπική εταιρεία η οποία δεν έχει ως συνήθη δραστηριότητα τη διενέργεια εμπορικών πράξεων δεν αποκτά την εμπορική ιδιότητα.

Οι ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν τις Προσωπικές εταιρείες έχουν ως εξής:

1. Δεν χρειάζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο για την κατάρτισή τους, αντιθέτως αρκεί ένα ιδιωτικό συμφωνητικό.
2. Δεν απαιτείται ελάχιστο όριο στο ύψος του εταιρικού κεφαλαίου για την σύστασή τους. Ο αριθμός των συνεταίρων είναι σχετικά περιορισμένος.

Σημασία έχει η ατομική παρουσία των εταίρων και λιγότερη το κεφάλαιο της εταιρείας.

Οι αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα.

Οι εταίροι ευθύνονται προσωπικά, απεριόριστα και σε ολόκληρο (αλληλέγγυα) για τις υποχρεώσεις της εταιρείας και αποτελούν την κύρια εγγύηση των πιστωτών.

Επηρεάζει την πίστη της εταιρείας η προσωπικότητα των εταίρων.

Επιτρέπεται η εισφορά προσωπικής εργασίας.

Η είσοδος και η έξοδος των συνεταίρων προϋποθέτει, συνήθως, την συναίνεση των άλλων. Η διάρκεια της εταιρείας είναι συνήθως μικρή. Η αποτίμηση των περιουσιακών της στοιχείων πραγματοποιείται με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

Στα πλεονεκτήματα των προσωπικών εταιρειών περιλαμβάνονται τα εξής:

- Η λήψη των αποφάσεων, όσον αφορά την δραστηριότητα της εταιρείας, είναι ταχεία και άμεση. Εύκολη προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς και του οικονομικού περιβάλλοντος, γενικότερα.
- Ευκολότερη μεταβολή του αντικειμένου δραστηριότητας της εταιρείας χωρίς ιδιαίτερα σοβαρές οικονομικές συνέπειες (ευελιξία).

Στα μειονεκτήματα των προσωπικών εταιρειών περιλαμβάνονται τα εξής:

- Η μεγαλύτερη ευθύνη των εταίρων.
- Η πιθανή διαφωνία των εταίρων μεταξύ τους.
- Μικρή πιστοληπτική ικανότητα.
- Περιορισμένη επιχειρηματική δραστηριότητα.

Οι κυριότερες μορφές Προσωπικών Εταιρειών στην Ελλάδα είναι:

1. Η **Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)**, η οποία αποτελεί αμιγώς προσωπική εταιρεία.
2. Η **Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)**, η οποία λόγω της βαρύτητας του προσωπικού στοιχείου σ' αυτήν κατατάσσεται στις Προσωπικές εταιρείες με όμοια χαρακτηριστικά εκείνων μιας Ο.Ε. πλην ενός.

Η μόνη διαφορά μεταξύ Ο.Ε. και Ε.Ε. είναι ότι στην Ε.Ε. υπάρχει ένας αριθμός εταίρων για τους οποίους η ευθύνη έναντι των υποχρεώσεων της εταιρείας είναι περιορισμένη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 **ΟΜΜΟΥΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ**

3.1 Έννοια Ομόρρυθμης Εταιρίας.

Η ομόρρυθμη εταιρία (Ο.Ε) είναι η βασική μορφή προσωπικής εταιρίας, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Εμπορικού Νόμου και του Αστικού Κώδικα. Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο, η ομόρρυθμη εταιρία έχει δική της προσωπικότητα και φέρει όλα τα χαρακτηριστικά των αστικών εταιριών, ενώ παράλληλα διαφοροποιείται από αυτές κατά το ότι είναι εμπορική και διέπεται από την αρχή της ατομικής εκπροσώπησης.

Αναλυτικότερα: **Ομόρρυθμη είναι η Εταιρία που συνίσταται μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων τα οποία έχουν σκοπό να εμπορευούνται μαζί υπό εταιρική επωνυμία, ευθυνόμενα απεριορίστως και αλληλεγγύως για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρίας.**

Βαρύτητα στην ομόρρυθμη εταιρία (Ο.Ε) έχει η προσωπικότητα των προσώπων τα οποία πρόκειται να συνεταιριστούν και όχι το κεφάλαιο το οποίο αυτοί θα εισφέρουν στην εταιρία.

3.2 Χαρακτηριστικά Ομόρρυθμης Εταιρίας.

Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της Ο.Ε είναι:

Η **απεριόριστη** και **εξολοκλήρου** (αλληλέγγυα) ευθύνη των εταίρων.

Η συγκροτημένη επιχειρηματική δραστηριότητα των εταίρων, με σκοπό την από **κοινού** δημιουργία κέρδους.

Η **κοινή εταιρική επωνυμία**.

Η έννοια του απεριορίστου της ευθύνης είναι ότι όλοι οι εταίροι ευθύνονται για τις υποχρεώσεις της εταιρίας με ολόκληρη την ατομική περιουσία τους, και οι δανειστές μπορούν να προχωρήσουν σε αναγκαστική κατάσχεση οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου του εταίρου και να το εκποιήσουν με την διαδικασία του πλειστηριασμού. Με τη λύση της εταιρείας δεν παύει η ευθύνη των εταίρων για τυχόν υπάρχοντα χρέη της εταιρείας.

Ο κάθε εταίρος ευθύνεται στο ακέραιο και εις ολόκληρων για όλες τις υποχρεώσεις που ανέλαβαν είτε αυτός είτε οι άλλοι εταίροι στο όνομα και για λογαριασμό της εταιρίας. Αυτό σημαίνει ότι στην περίπτωση ανεξόφλητων απαιτήσεων από πλευράς των δανειστών, οι συγκεκριμένοι πιστωτές έχουν το δικαίωμα να στραφούν αδιακρίτως εναντίον οποιουδήποτε εταίρου με σκοπό να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις τους.

Το γεγονός, πως σε αντίθεση με τις υπόλοιπες μορφές εταιρειών, μεγαλύτερη βαρύτητα έχει η **προσωπικότητα** των προσώπων που την απαρτίζουν και όχι το κεφάλαιο το οποίο αυτοί θα εισφέρουν για την επίτευξη του εταιρικού σκοπού.

3.3 Σύσταση της Ο.Ε.

Σύσταση ομόρρυθμης εταιρείας ονομάζουμε την τυπική συγκρότηση της επιχειρησιακής δραστηριότητας των εταίρων σε ενιαία επιχειρησιακή μονάδα, η οποία διακρίνεται για τη νομική της υπόσταση.

Πιο συγκεκριμένα, απαραίτητα στοιχεία για την σύσταση της ομόρρυθμης εταιρείας είναι:

1. Συναίνεση τουλάχιστον δύο προσώπων, σύμφωνα με τον νόμο, για εμπορικές πράξεις και συναλλαγές.
2. Έγγραφη σύμβαση – κατάρτιση καταστατικού μεταξύ αυτών που θα συμμετάσχουν στη εταιρία.

3. Θεώρηση του καταστατικού από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ).
4. Θεώρηση του καταστατικού από τα ταμεία Συντάξεως Νομικών και Πρόνοιας Δικηγόρων.
5. Διατυπώσεις δημοσιότητας του καταστατικού.
6. Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος.

3.3.1 Συναίνεση μεταξύ τουλάχιστον δυο προσώπων.

Η σύσταση της ομόρρυθμης εταιρίας προϋποθέτει τη σύμπραξη τουλάχιστον δύο ή και περισσότερων νομικών ή και φυσικών προσώπων και αποτελεί μία μορφή ατομικής εμπορίας που ασκείται συγχρόνως από τους εταίρους.

Ο κάθε εταίρος, όπως και στην ατομική εμπορία, συμπράττει και ευθύνεται προσωπικά και ταυτόχρονα φέρει απεριόριστη ευθύνη (και με ολόκληρη την προσωπική του περιουσία).

Για τους αντισυμβαλλομένους τρίτους, η ομόρρυθμη εταιρία αποτελεί μία συμπαγή και δεσμευτική σύμπραξη εμπορευόμενων η οποία παρέχει στους τρίτους ως εγγυητές καθένα από τους εταίρους.

Αναλυτικότερα η διαδικασία σύστασης της Ομόρρυθμης Εταιρίας είναι η εξής:

3.3.2 Προέγκριση Επωνυμίας.

Εφόσον έχουν επιλεγθεί η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος της νέας εταιρείας, και εφόσον γνωρίζετε τον σκοπό και τον τύπο της, είναι σκόπιμο να επισκεφθείτε το οικείο επιμελητήριο για να βεβαιωθείτε ότι η συγκεκριμένη επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος δεν έχουν ήδη δοθεί σε κάποια άλλη Ομόρρυθμη Εταιρεία και είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου.

Για την διαδικασία αυτή χρειάζεται να συμπληρωθεί μια αίτηση και να κατατεθεί παράβολο των 5 ευρώ. Εάν η επιλεγμένη επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος είναι αποδεκτά, το επιμελητήριο χορηγεί βεβαίωση Προέγκρισης Επωνυμίας. Στην περίπτωση που η επωνυμία έχει ήδη χρησιμοποιηθεί ή δεν είναι συμβατή με τις απαιτήσεις του νόμου, θα πρέπει να επιλεγεί νέα επωνυμία.

Αν και η διαδικασία για την Προέγκριση Επωνυμίας δεν είναι υποχρεωτική, είναι χρήσιμο να γίνει πριν την σύνταξη και υπογραφή του καταστατικού, ώστε με βεβαιότητα να γνωρίζει ο επενδυτής ότι η επωνυμία που επέλεξε γίνεται αποδεκτή και δεν θα χρειαστούν εκ των υστέρων αλλαγές στο καταστατικό.

3.3.3 Σύνταξη Καταστατικού.

Στο στάδιο αυτό είναι αναγκαία η Σύνταξη του Ιδιωτικού Συμφωνητικού-Καταστατικού της εταιρείας. Το καταστατικό αποτελεί το έγγραφο της συστάσεως της εταιρείας αλλά επίσης προδιαγράφει όλα τα βασικά θέματα που αφορούν τις σχέσεις των μετόχων, τη διοίκηση της εταιρείας, θέματα σχετικά με τη διάρκεια ζωής της αλλά και τη διάλυσή της. Το καταστατικό υπογράφεται από όλους τους εταίρους και δεν χρειάζεται να συνταχθεί από ή να υπογραφεί σε συμβολαιογράφο.

3.3.4 Έλεγχος Επωνυμίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 2081/92, το υπογεγραμμένο καταστατικό της υπό σύσταση ΟΕ., σε δύο αντίγραφα προσκομίζεται στο οικείο επιμελητήριο, μαζί με τον αύξοντα αριθμό κράτησης επωνυμίας (εάν έχει λάβει τέτοιον ο επενδυτής από το επιμελητήριο και μία σχετική αίτηση.

Το επιμελητήριο, εφόσον ελέγξει την επωνυμία και το διακριτικό τίτλο, θεωρεί το καταστατικό για τον έλεγχο του δικαιώματος χρήσης της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου.

3.3.5 Δ.Ο.Υ. Έδρας.

Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υπογραφή του καταστατικού, πρέπει να καταβληθεί στη ΔΥΟ της έδρας, Ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου (ΦΣΚ), ο οποίος ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρα 17-31, Ν. 1676/86. Για την καταβολή του ΦΣΚ είναι αναγκαία η προσκόμιση δύο αντιγράφων του καταστατικού (εκ των οποίων το ένα θεωρημένο από το επιμελητήριο), επιταγή με το προδιαγεγραμμένο ποσό, δήλωση ΦΣΚ εις διπλούν. Εκεί θα θεωρήσουν το καταστατικό και θα σας επιστρέψουν το διπλότυπο καταβολής και το ένα από τα δύο αντίγραφα της δήλωσης ΦΣΚ.

3.3.6 Ταμείο Νομικών και Ταμεία Πρόνοιας Δικηγόρων.

Στη συνέχεια πρέπει να θεωρήσετε το καταστατικό στο ταμείο Νομικών και στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων, όπου καταβάλλονται ποσό 0,5% και 1% επί του εταιρικού κεφαλαίου αντίστοιχα.

3.3.7 Πρωτοδικείο Έδρας.

Δύο αντίγραφα του θεωρημένου καταστατικού από το επιμελητήριο, την ΔΟΥ κατά την καταβολή του ΦΣΚ, το Ταμείο Νομικών και το Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων, κατατίθενται στο Πρωτοδικείο έδρας για δημοσίευση. Η δημοσίευση αυτή αποτελεί την πράξη ίδρυσης-σύστασης της Ο.Ε.

3.3.8 Επιμελητήριο.

Εντός δύο μηνών από την σύσταση της εταιρείας πρέπει να εγγραφεί η εταιρεία στο οικείο επιμελητήριο. Για την εγγραφή πρέπει να προσκομισθούν δικαιολογητικά για τα οποία μπορείτε να πληροφορηθείτε στα κατά τόπους επιμελητήρια.

3.3.9 Δ.Ο.Υ. Έδρας.

Το επόμενο νήμα στη διαδικασία σύστασης της ΟΕ είναι η έναρξη εργασιών στην ΔΟΥ έδρας. Στη συνέχεια, θα προχωρήσετε στις απαραίτητες διαδικασίες για τη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων.

Για την έναρξη εργασιών απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Έντυπο έναρξης δραστηριότητας Μ3,
- καταστατικό θεωρημένο από το Πρωτοδικείο,

- **βεβαίωση εγγραφής σε επιμελητήριο,**
- **βεβαίωση εγγραφής των μελών σε ασφαλιστικό φορέα (ΤΕΒΕ, ΤΑΕ, κλπ).**

Επίσης, θα ζητηθούν είτε το μισθωτήριο θεωρημένο από την Δ.Ο.Υ. του ιδιοκτήτη, είτε, αν παραχωρήθηκε δωρεάν κάποιος χώρος για το σκοπό αυτό από τρίτους (πατέρας, μητέρα κλπ), συμβόλαιο ιδιοκτησίας και υπεύθυνη δήλωση του εκχωρητή θεωρημένη από την Αστυνομία για δωρεάν παραχώρηση.

Αν ο χώρος είναι ιδιόκτητος, απαιτείται το συμβόλαιο ιδιοκτησίας και υπεύθυνη δήλωση ότι θα χρησιμοποιηθεί αυτός ως επαγγελματική έδρα της επιχείρησης.

Τέλος, θα χρειαστούν εξουσιοδότηση (εφόσον την έναρξη κάνει κάποιος τρίτος εκτός των μελών).

Για την θεώρηση βιβλίων και στοιχείων, απαιτείται φορολογική ενημερότητα από τα μέλη, υπεύθυνη δήλωση ότι τα μέλη δεν ήταν επιτηδευματίες, ή εάν είναι, βεβαίωση από τα τμήματα Κώδικα-ΦΠΑ-Έσοδα ότι δεν υπάρχουν οφειλές, και σημείωμα θεώρησης (έντυπο TAXIS B1) σε ένα αντίτυπο για κάθε εγκατάσταση. Απαιτείται η παρουσία τουλάχιστον ενός Διαχειριστή.

3.4 Αντικείμενα Εισφοράς της Ο.Ε.

Αντικείμενο εισφοράς μπορεί να αποτελέσει εκτός από το χρήμα (μετρητά) και κάθε άλλο περιουσιακό στοιχείο που μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα. Είναι οι λεγόμενες εισφορές σε είδος, που αποτελούνται από κάθε υλικό ή αυλο περιουσιακό στοιχείο όπως π.χ. ακίνητα, μηχανήματα, έπιπλα, εμπορεύματα, απαιτήσεις από πελάτες, χρεόγραφα, γραμμάτια εισπρακτέα, η φήμη και η πελατεία, η εκμετάλλευση σήματος κ.α.

Ως εισφορά επίσης μπορεί να παραχωρηθεί η χρήση πράγματος και η προσωπική εργασία ενός συνεταιίρου.

Η αποτίμηση των εισφορών σε είδος, γίνεται κατόπιν συμφωνίας όλων των εταίρων. Οι συναλλαγματικές εισπρακτέες, τα χρεόγραφα και καθώς οι απαιτήσεις προς τρίτους αποτιμώνται με την αξία που έχουν την ημέρα της εισφοράς. Έτσι, οι συναλλαγματικές εισπρακτέες αποτιμώνται στην παρούσα αξία τους κατά την ημέρα της εισφοράς και η διαφορά μεταξύ ονομαστικής αξίας και παρούσας αξίας, θεωρείται τόκος μη δεδουλευμένος. Αν όμως πρόκειται για επισφαλείς απαιτήσεις, αποτιμώνται στην πιθανή τους αξία κατά την ημέρα της εισφοράς και η διαφορά θεωρείται ζημία, από επισφαλείς απαιτήσεις.

Η Ομμόρυθμη Εταιρία μη τη δημοσίευση περίληψης του καταστατικού στο Πρωτοδικείο, αποκτά νομική προσωπικότητα και έχοντας θεωρήσει βιβλία, μπορεί να προβεί σε λογιστικές εγγραφές ίδρυσης.

3.4.1 Εισφορά προσωπικής εταιρίας – Εισφορά χρήσης Πράγματος.

Όπως αναφέραμε και πιο πάνω, αντικείμενο εισφοράς, μπορεί να αποτελέσει και η εργασία ενός συνεταιίρου αλλά και η παραχώρηση της χρήσης ενός πράγματος. Δεν αποτελούν όμως περιουσιακό στοιχείο της εταιρίας, διότι η μεν εργασία εξαρτάται από το πρόσωπο που την προσφέρει, η δε χρήση του πράγματος, δεν αποτελεί στοιχείο περιουσίας για την εταιρία, γιατί δεν της ανήκει η κυριότητα του πράγματος.

3.5 Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της Ο.Ε.

Μπορεί να γίνει μόνο μετά από τροποποίηση του καταστατικού της Ομμόρυθμης Εταιρίας και με όλους τους όρους δημοσίευσης, όπως κατά την σύσταση.

Οι λόγοι που επιβάλλουν την αύξηση είναι η ανεπάρκεια του κεφαλαίου για τις ανάγκες της εταιρίας και για την μελλοντική επέκταση των δραστηριοτήτων της.

Οι τρόποι αύξησης είναι:

1. Με την πρόσληψη ενός ή περισσότερων εταίρων.

Με την είσοδο νέου εταίρου σε μια Ο.Ε., εκτός από την αύξηση του αριθμού των εταίρων, έχουμε και την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου. Λόγω της νέας αυτής εισόδου θα πρέπει να αποτιμηθούν εκ νέου τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, προκειμένου να καθοριστούν τα ποσοστά συμμετοχής του νέου εταίρου στα αποτελέσματα και στο κεφάλαιο.

Είναι δυνατό, η είσοδος του νέου ή των νέων εταίρων να γίνει με εισφορά σε είδος, σε χρήμα, σε χρήση πράγματος ή ακόμα και σε εργασία.

2. Αύξηση Εταιρικού Κεφαλαίου λόγω Απορρόφησης άλλης Εταιρίας.

Ουσιαστικά και αυτή η περίπτωση μπορεί να αναχθεί σε αύξηση εταιρικού κεφαλαίου με πρόσθετες εισφορές. Η εταιρία που θα απορροφηθεί, θα μεταβιβάσει τις αξίες, τις απαιτήσεις της και τις υποχρεώσεις της στην απορροφώσα εταιρία. Γι' αυτό το λόγο η αποτίμηση των στοιχείων, τόσο της απορροφημένης όσο και της απορροφώσας επιχείρησης κρίνεται πολύ σημαντική. Προβληματισμό δημιουργεί, η αποτίμηση της «Φήμης και Πελατείας» των δύο υπό απορρόφηση εταιριών.

3. Αύξηση Εταιρικού Κεφαλαίου λόγω Κεφαλαιοποίησης Αποθεματικών.

Στην περίπτωση αύξησης εταιρικού κεφαλαίου λόγω κεφαλαιοποίησης αποθεματικών, αυξάνει το εταιρικό κεφάλαιο της επιχείρησης χωρίς να μεταβάλλεται η καθαρή θέση της εταιρίας. Προσοχή θέλει μόνο η περίπτωση κατά την οποία οι εταίροι συμμετέχουν στα αποτελέσματα με διαφορετικά ποσοστά από αυτά με τα οποία συμμετέχουν στο κεφάλαιο. Σ' αυτήν την περίπτωση μεταβάλλονται τα ποσοστά συμμετοχής των εταίρων στο κεφάλαιο.

Προκειμένου οι εταίροι να διατηρήσουν τα ίδια ποσοστά συμμετοχής, θα πρέπει να προβούν σε επιπλέον εισφορές.

3.6 Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου της Ο.Ε.

Όπως και στην αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου της Ο.Ε, έτσι και στην μείωση, για να πραγματοποιηθεί και να είναι νόμιμη, θα πρέπει να γίνει με τροποποίηση του καταστατικού της εταιρίας και στη συνέχεια δημοσίευση σύμφωνα με τον νόμο.

Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου της Ο.Ε. μπορεί να γίνει:

1. Όταν το κεφάλαιο της Ο.Ε. περισσεύει, κρίνεται δηλαδή μεγαλύτερο από τις ανάγκες της.
2. Όταν αποχωρήσει ένας από τους εταίρους.
3. Μείωση κεφαλαίου λόγω μεγάλων ζημιών.

3.7 Έξοδα σύστασης.

Τα έξοδα συστάσεως της ομόρρυθμης εταιρείας περιλαμβάνονται τρεις κατηγορίες εξόδων που είναι:

1. Οι διάφοροι φόροι και τέλη που σχετίζονται με την σύσταση,
2. Διάφορες εισφορές υπέρ ταμείου συντάξεως νομικών και ταμείου πρόνοιας δικηγόρων,
3. Τέλος, τα διάφορα συμβολαιογραφικά έξοδα.

Αναλυτικότερα:

Γραμμάτιο Κόστους Σύστασης Εταιρείας (50 ΕΥΡΩ). Εφόσον οι ιδρυτές είναι πάνω από 3, το κόστος προσαυξάνεται με 5 ευρώ για κάθε επιπλέον ιδρυτή.

Το Γραμμάτιο Κόστους Σύστασης της Εταιρείας δεν επιστρέφεται.

Και επιπλέον:

1. Το τέλος καταχώρησης Γ.Ε.Μ.Η (10 ΕΥΡΩ).
2. Το κόστος εγγραφής στο επιμελητήριο, το οποίο καθορίζεται από το κάθε Επιμελητήριο.
3. Την εισφορά υπέρ του Ταμείου Νομικών (0,5% επί του κεφαλαίου της εταιρείας).
4. Το Τέλος υπέρ του Ταμείου Πρόνοιας Δικηγόρων Αθηνών, το οποίο για τη σύσταση ομορρυθμών, ετερορρυθμών με κεφάλαιο από 586,94 € και άνω ανέρχεται σε ποσοστό 1% επί του κεφαλαίου που αναγράφεται στο καταστατικό. Επιπλέον εισπράττεται χαρτόσημο 3,6% επί του ανωτέρω 1%. Εάν το κεφάλαιο είναι έως 586,94 € εισπράττεται μόνο ποσό 5,80 €.
5. Το δικαίωμα εγγραφής στον ΟΑΕΕ που ανέρχεται στο 50% του ασφαλιστρου του κλάδου σύνταξης της τρίτης ασφαλιστικής κατηγορίας των νέων ασφαλισμένων-κατ. 003 (περίπου 111 ευρώ).
6. Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου (1% επί του κεφαλαίου που αναγράφεται στο καταστατικό).

3.7.1 Φόροι που επιβαρύνουν την σύσταση της Ο.Ε.

Αρχικά, πριν τη δημοσίευση του, το καταστατικό της ομόρρυθμης εταιρίας υποβάλλεται στην αρμόδια ΔΟΥ όπου και καταβάλλεται **Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου**.

Πιο συγκεκριμένα, υπολογίζεται η τρέχουσα αξία των διαφόρων εισφερόμενων κάθε είδους περιουσιακών στοιχείων, αφαιρώντας από τα τελευταία τα τυχόν υπάρχοντα και αναλαμβανόμενα βάρη των εταίρων και τα βέβαια και εκκαθαρισμένα έξοδα σύστασης, αύξησης του κεφαλαίου, μετατροπής, συγχώνευσης ή μεταφοράς της έδρας των εταίρων και στο ποσό εφαρμόζεται το ποσοστό του 1 %. Να σημειωθεί πως ο προσδιορισμός της τρέχουσας αξίας των εισφορών αφήνεται στη διακριτή ευχέρεια του προϊσταμένου της αρμόδιας ΔΟΥ.

3.7.2 Συμβολαιογραφικά Έξοδα.

Στην περίπτωση που η παρουσία δικηγόρου είναι απαραίτητη, δηλαδή το καταστατικό έχει την μορφή δημόσιου εγγράφου, και το ύψος του εταιρικού κεφαλαίου είναι μεγαλύτερο από € 15.000, για τις περιφέρειες των Αθηνών και του Πειραιά, ή πάνω από € 2.200 για την υπόλοιπη Ελλάδα, τότε η αμοιβή του δικηγόρου υπολογίζεται: σε ποσοστό 1 % για τα πρώτα € 15.000 του εταιρικού κεφαλαίου, σε ποσοστό 0,5 % για το υπόλοιπο του ποσού του εταιρικού κεφαλαίου.

Στα συμβολαιογραφικά έξοδα θα πρέπει να υπολογιστεί και ένα ποσό ίσο με το 2 % του εταιρικού κεφαλαίου, με ανώτατο όριο τις € 133, εκ του οποίου το 50 % αποτελεί εισφορά υπέρ του Ταμείου Συντάξεως Νομικών, όπως έχει ήδη αναφερθεί και παραπάνω, και το υπόλοιπο αμοιβή του συμβολαιογράφου.

Τέλος, στα συμβολαιογραφικά έξοδα προστίθεται και μια ακόμη επιπλέον πάγια αμοιβή που υπολογίζεται με βάση τον αριθμό φύλλων του συμβολαίου και τον αριθμό των αντιγράφων που θα απαιτηθούν, πλέον τα αναλογούντα χαρτόσημα.

3.8 Η Διοίκηση της Ομόρρυθμης Εταιρίας.

Σύμφωνα με την αρχή της ατομικής εκπροσώπησης, η υπογραφή κάθε εταίρου κάτω από την εμπορική επωνυμία δεσμεύει την εταιρία.

Μπορεί, εν ολίγης, μία Ο.Ε να διεκπεραιώνει τις διάφορες λειτουργίες της χωρίς να ορίσει κάποιο αντιπρόσωπο της. Συνήθως όμως, προκειμένου να διευκολυνθεί η ομαλή λειτουργία της, προβλέπεται στο καταστατικό, η εκπροσώπησή της να γίνεται από ένα ή περισσότερα πρόσωπα, τα οποία δεν είναι απαραίτητο να είναι εταίροι (αν και το τελευταίο δεν συνηθίζεται). Να σημειωθεί πως η επιλογή διαχειριστή δεν γίνεται σε καμία περίπτωση με γνώμονα τη συμμετοχή στο κεφάλαιο της εταιρίας.

Ειδικότερα:

Α) Εάν το καταστατικό ορίζει ότι οι αποφάσεις θα λαμβάνονται από κοινού και με απόλυτη πλειοψηφία, τότε η πλειοψηφία αυτή αναφέρεται σε **πλειοψηφία εταίρων και όχι κεφαλαίων**.

Β) Στην περίπτωση που στο καταστατικό ορίζεται η ύπαρξη περισσότερων του ενός διαχειριστών τότε οι υπόλοιποι εταίροι αποκλείονται από τη διαχείριση και ισχύουν και πάλι όσα προβλέπει η αρχή της πλειοψηφίας, δηλαδή, η πλειοψηφία διαχειριστών

σε αριθμό ατόμων (και όχι κεφαλαίων) είναι ικανή για την ανάληψη κάποιας επιχειρηματικής απόφασης. Μόνο στην εξαιρετική περίπτωση που πρέπει να ληφθεί κάποιο επείγον μέτρο, από την παράλειψη του οποίου απειλείται η εταιρία με την επέλευση σοβαρής ζημιάς, κάθε διαχειριστής δικαιούται να ενεργεί μόνος του, χωρίς τη συναίνεση των λοιπών διαχειριστών ή και παρά την εναντίωση κάποιων από αυτούς.

Στις περιπτώσεις αυτές, εφόσον το καταστατικό δεν ορίζει το αντίθετο, είναι απαραίτητη η ομόφωνη απόφαση όλων των λοιπών εταίρων. Ρήτρα αντίθετη με την πιθανή ανάκληση διαχειριστή είναι παράνομη. Σε αντιδιαστολή, εταίρος που ταυτόχρονα είναι και διαχειριστής μπορεί να παραιτηθεί της διαχείρισης επικαλούμενος μόνο σπουδαίους λόγους.

Τέλος, στην περίπτωση που ο διαχειριστής είναι ταυτόχρονα και εταίρος, δεν λαμβάνει επιπλέον αμοιβή ως διαχειριστής, εκτός εάν ορίζεται από το καταστατικό.

3.9 Μορφές σχέσεων μεταξύ των εταίρων και της εταιρίας.

Οι σχέσεις, οι οποίες αναπτύσσονται κατά την διάρκεια της ζωής της ομόρρυθμης εταιρίας, μεταξύ εταίρων και εταιρίας, είναι πολλές και σύνθετες. Περιορισμός στις σχέσεις αυτές, όσον αφορά τη λειτουργία της ΟΕ δεν τίθεται, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό. Οι σχέσεις αυτές μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε 4 βασικές κατηγορίες:

1. Σε προσωρινές ταμειακές διευκολύνσεις της εταιρείας από τους εταίρους, αλλά και των εταίρων από την εταιρία.
2. Σε δάνεια υπό προθεσμία που οι εταίροι πιθανώς να παραχωρήσουν στην εταιρία.
3. Σε ατομικές απολήψεις των εταίρων, δηλαδή αναλήψεις χρηματικών ποσών κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης, από μέρους των εταίρων έναντι των κερδών της κάθε χρήσης για κάλυψη των προσωπικών αναγκών τους.
4. Σε ενδεχόμενες αμοιβές ορισμένων εταίρων για τις υπηρεσίες που προσφέρουν στην εταιρία. Στην περίπτωση αυτή εταίρος μπορεί να είναι είτε φυσικό πρόσωπο είτε νομικό πρόσωπο που έχει εταιρική ιδιότητα. Από φορολογική πλευρά, η αμοιβή, που ενδεχόμενα ορίζει το καταστατικό υπέρ κάποιων εταίρων για την προσφορά της εργασίας τους στην εταιρία και λογιστικά αποτυπώνεται στον λογ/σμό «Αμοιβές τρίτων μη υποκείμενες σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος», δεν αποτελεί έξοδο χρήσης.

Τέλος, εφόσον οι αμοιβές των εταίρων υπόκεινται σε **ασφαλιστικές εισφορές**, αυτές αντιμετωπίζονται φορολογικά ως έξοδο, για το τμήμα που επιβαρύνει τον εργοδότη.

3.10 Ισολογισμός – Διανομή Αποτελέσματος – Φορολογία Κερδών Ο.Ε.

Στο τέλος κάθε χρήσης, όπως κάθε επιχείρηση, έτσι και η Ομόρρυθμη Εταιρία συντάσσει Απογραφή και Ισολογισμό τέλους χρήσης.

Έτσι, αφού συντάξουμε πρώτα Απογραφή, με βάση τους κανόνες του Κ.Β.Σ. προσαρμόζουμε τα λογιστικά υπόλοιπα των λογαριασμών με τα δεδομένα της απογραφής.

Το αποτέλεσμα πρέπει να μοιρασθεί στους εταίρους, (αφού παρακρατηθεί ο φόρος της εταιρίας), με βάση τα ποσοστά συμμετοχής τους, όπως αναγράφονται στο καταστατικό.

Τα κέρδη φορολογούνται με συντελεστή 25% και με την επιβολή του φόρου αυτού, εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση επί των κερδών αυτών των εταίρων που συμμετέχουν στις εταιρίες αυτές.

Ο συντελεστής 25% εφαρμόζεται στα καθαρά κέρδη που απομένουν μετά την αφαίρεση από αυτά:

- α) Των κερδών τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται αυτοτελώς,
- β) Των κερδών τα οποία προέρχονται από μερίσματα ημεδαπών Α.Ε. ή συνεταιρισμών, ή κερδών αμοιβαίων κεφαλαίων, ή κερδών από μερίδια Ε.Π.Ε,
- γ) Ειδικά, προκειμένου για Ο.Ε. και Ε.Ε. από τα κέρδη που απομένουν από την εφαρμογή των διατάξεων των παραπάνω περιπτώσεων (α) και (β), αφαιρείται επιχειρηματική αμοιβή για μέχρι τρεις Ομόρρυθμους Εταίρους, με τα μεγαλύτερα ποσοστά στην εταιρία.

Τονίζεται ότι η αφαίρεση της επιχειρηματικής αμοιβής, από τα συνολικά κέρδη της ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης εταιρείας είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα αν κάποιος από τους δικαιούχους εταίρους, δεν επιθυμεί να λάβει επιχειρηματική αμοιβή.

Η επιχειρηματική αμοιβή προσδιορίζεται με την εφαρμογή του ποσοστού συμμετοχής κάθε δικαιούχου εταίρου στο 50% των κερδών της εταιρίας, που δηλώθηκαν με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 **ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

4.1 Αντικείμενο για τον Κ.Β.Σ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού ορίζονται, για την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων κάθε επιτηδευματία, όπως και τα δικαιώματα του σχετικά με την τήρηση των βιβλίων και την έκδοση των στοιχείων.

4.2 Υπόχρεοι σε τήρηση Βιβλίων και Στοιχείων.

1. Κάθε ημεδαπό ή αλλοδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινωνία του Αστικού Κώδικα που ασκεί δραστηριότητα στην ελληνική επικράτεια και αποβλέπει στην απόκτηση εισοδήματος από κάθε είδους επιχείρηση ή από ελεύθερο επάγγελμα, καθώς και οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρείες που αναφέρονται με τον όρο επιτηδευματίας υποχρεούνται να τηρεί τα βιβλία και να εκδίδει τα στοιχεία σύμφωνα με τα οριζόμενα από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Για να χαρακτηριστεί επιτηδευματίας ένα αλλοδαπό πρόσωπο αρκεί η ύπαρξη επαγγελματικής εγκατάστασης στην ελληνική επικράτεια ανεξάρτητα αν είναι μόνιμη ή όχι.

2. Επίσης πρόσωπα που δεν θεωρούνται επιτηδευματίες είναι :

- α) ο αγρότης και η αγροτική εκμετάλλευση που δεν έχουν ενταχθεί για τη δραστηριότητα τους αυτή στο κανονικό καθεστώς του νόμου αυτού,
- β) το φυσικό πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες περιστασιακά σε επιτηδευματία και το σύνολο των ετήσιων αμοιβών του δεν υπερβαίνει τα νέα όρια που ισχύουν από 01/01/2007 αξίας 5,000 Ευρώ,
- γ) ο συγγραφέας – εκδότης δημόσιος ή ιδιωτικός υπάλληλος, ο συνταξιούχος για την πρώτη του έκδοση βιβλίου μετά την συνταξιοδότηση του,
- δ) ο εισηγητής επιμορφωτικών σεμιναρίων δημόσιος ή ιδιωτικός υπάλληλος
- ε) το φυσικό πρόσωπο που δεν θεωρείται ότι ασκεί δραστηριότητα υπαγόμενη στο φόρο προστιθέμενης αξίας,
- στ) το φυσικό πρόσωπο που συνδέεται με σχέση μίσθωσης έργου με φορέα εκτέλεσης έργου το οποίο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφόσον, φυσικά η αμοιβή του δεν υπερβαίνει τα 10,000 Ευρώ.

3. Συμμετοχή σε κοινοπραξία αλλοδαπού νομικού προσώπου μόνο με τη λήψη Α.Φ.Μ.

4. Υποχρέωση λήψης, έκδοσης, υποβολής και διαφύλαξης των στοιχείων.

5. Οι αγρότες και οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις εφόσον δεν έχουν ενταχθεί στο κανονικό καθεστώς του νόμου αυτού είναι υποχρεωμένοι να εκδίδουν όταν ορίζεται από τον Κ.Β.Σ μόνο δελτίο αποστολής.

7. Απαλλαγή πλανόδιου λαχειοπώλη, πράκτορα κρατικών λαχείων κ.τ.λ.

4.3 Κατηγορίες Βιβλίων και Στοιχείων βάση τον Κ.Β.Σ.

Τα όρια για την κατηγορία τήρησης βιβλίων ορίζονται με βάση του ύψους των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων (για επιχειρήσεις που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων) τα ακαθάριστα έσοδα εξευρίσκονται με βάση τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων.

Ενώ για τις επιχειρήσεις που τηρούν ακριβή βιβλία και στοιχεία Α' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων τα ακαθάριστα έσοδα εξευρίσκονται με την προσθήκη του μικτού κέρδους στο συνολικό κόστος των εμπορεύσιμων αγαθών.

Κατηγορίες βιβλίων Όρια ακαθάριστων εσόδων:

Πρώτη	Μέχρι και 100.000€
Δεύτερη	Μέχρι και 1.000.000€
Τρίτη	Άνω των 1.000.000€

4.4 Βιβλία Β' κατηγορίας.

1. Ο επιτηδευματίας της δεύτερης κατηγορίας, για την άσκηση του επαγγέλματός του, τηρεί βιβλίο εσόδων - εξόδων, σε ξεχωριστές στήλες του οποίου καταχωρεί:

- α) Το είδος του δικαιολογητικού, τον αύξοντα αριθμό και τη χρονολογία έκδοσης ή λήψης του, καθώς και το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του εκδότη των στοιχείων αγορών και εξόδων,
- β) Τα ακαθάριστα έσοδα από την πώληση εμπορευμάτων, προϊόντων, πρώτων υλών, από την παροχή υπηρεσιών και από λοιπές πράξεις,
- γ) Τις δαπάνες για αγορά αγαθών, διακεκριμένα και ανάλογα με τον προορισμό τους για μεταπώληση ή παραγωγή προϊόντων, τις δαπάνες λήψης υπηρεσιών, τα γενικά έξοδα και λοιπές πράξεις,
- δ) Τις επιστροφές και τις εκπτώσεις που γίνονται με ιδιαίτερο στοιχείο επί των πιο πάνω πράξεων, οι οποίες μπορεί να καταχωρούνται αφαιρετικά από τις αντίστοιχες στήλες,
- ε) Το Φ.Π.Α που αντιστοιχεί στις πιο πάνω πράξεις.

2. Το ποσό κάθε πράξης της προηγούμενης παραγράφου αναλύεται σε ιδιαίτερες στήλες του τηρουμένου βιβλίου ή σε καταστάσεις, ανάλογα με τις ανάγκες της φορολογίας εισοδήματος και του Φ.Π.Α. Η ανάλυση αυτή μπορεί να γίνει το αργότερο μέχρι τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων.

3. Τα ποσά των ακαθάριστων εσόδων και ο Φ.Π.Α που αντιστοιχεί σ' αυτά μπορεί να καταχωρούνται καθημερινά στις στήλες που αφορούν, με ένα ποσό, για κάθε ένα είδος και σειρά στοιχείων που εκδόθηκαν την ίδια ημέρα με αναγραφή του πρώτου και τελευταίου αριθμού. ε περίπτωση χρήσης ταμειακής μηχανής αναγράφεται ο αριθμός του ημερήσιου δελτίου «Ζ», όπως ορίζεται από "τις εκάστοτε ισχύουσες αποφάσεις περί Τεχνικών Προδιαγραφών των φ.τ.μ.» και προστίθενται στο τέλος του εδαφίου αυτού τρία νέα εδάφια ως εξής:

«Παρέχεται η δυνατότητα καταχώρησης των ημερήσιων δελτίων «Ζ» με μία μηνιαία συγκεντρωτική εγγραφή με βάση δελτίο μηνιαίας αναφοράς, που εκτυπώνεται από την φ.τ.μ, και στο οποίο εμφανίζονται τα αντίστοιχα αθροίσματα των επί μέρους ημερήσιων δελτίων «Ι», με αναγραφή στο βιβλίο εσόδων - εξόδων της περιόδου που

αφορά, καθώς και του πρώτου και του τελευταίου αριθμού του ημερήσιου δελτίου «l» του αντίστοιχου μήνα. Τα ημερήσια δελτία «l» θα συνεχίσουν να εκδίδονται και να διαφυλάσσονται κατά τα οριζόμενα από τις εκάστοτε ισχύουσες αποφάσεις περί τεχνικών προδιαγραφών των φ.τ.μ. και των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Κώδικα αυτού. Στον ίδιο χρόνο διαφυλάσσονται και τα παραπάνω δελτία αναφοράς."

Η παράγραφος 4 του άρθρου 5 έχει ανάλογη εφαρμογή και επί των βιβλίων της δεύτερης κατηγορίας.

4. Σε ιδιαίτερο χώρο του βιβλίου καταχωρούνται διακεκριμένα:

- α)** Τα έσοδα και έξοδα που πραγματοποιούνται για λογαριασμό τρίτου,
- β)** Οι αυτοπαραδόσεις αγαθών ή η ιδιοχρησιμοποίηση υπηρεσιών,
- γ)** Η αξία αγοράς και πώλησης των πάγιων στοιχείων, ο Φ.Π.Α. που αναλογεί σε αυτές, καθώς και οι αποσβέσεις τους, όταν εξάγεται λογιστικό αποτέλεσμα.
- δ)** Οι καταθέσεις και οι αναλήψεις κεφαλαίων, τα δάνεια που χορηγούνται και λαμβάνονται, καθώς και οι εισπράξεις ή οι καταβολές που γίνονται για μερική ή ολική εξόφλησή τους.

5. (Μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του οικείου οικονομικού έτους στο βιβλίο εσόδων - εξόδων καταχωρείται ανάλυση των ακαθάριστων εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών, με διάκριση λιανικών - χονδρικών πωλήσεων, καθώς και των εξόδων για αμοιβές προσωπικού και τρίτων, για ενοίκια, για τόκους και για λοιπά έξοδα.

Η ανάλυση αυτή δεν απαιτείται εάν προκύπτει από τον τρόπο τήρησης του βιβλίου εσόδων - εξόδων.

6. Ο επιτηδευματίας της δεύτερης κατηγορίας τηρεί και βιβλίο απογραφών εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 27 και 28 του παρόντος Κώδικα, εφόσον τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του από πώληση αγαθών υπερέβησαν το όριο τήρησης βιβλίων πρώτης κατηγορίας της παραγράφου 7 του άρθρου 4. Στο βιβλίο απογραφών η καταγραφή της απογραφής γίνεται κατά ποσότητα και αξία μέχρι την 20ή Φεβρουαρίου έκαστου έτους και όχι αργότερα από την ημερομηνία υποβολής εκκαθαριστικής δήλωσης ΦΠΑ ή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

4.5 Τρόπος Ενημέρωσης των Βιβλίων.

1. Η καταχώρηση στα βιβλία και στα στοιχεία γίνεται χειρογράφως με μελάνη ή με χρήση Η/Υ ή με άλλη μηχανή, χωρίς κενά διαστήματα εγγραφές, παραπομπές στο περιθώριο ή ξέσματα. Σε περίπτωση διόρθωσης ή διαγραφής το ποσό και το κείμενο που διορθώνεται ή διαγράφεται πρέπει να διαβάζεται με ευχέρεια.

2. Κάθε εγγραφή στα βιβλία, που αφορά συναλλαγή ή άλλη πράξη του υπόχρεου, πρέπει να στηρίζεται σε στοιχεία που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού ή σε δημόσια έγγραφα ή σε άλλα πρόσφορα αποδεικτικά στοιχεία.

Ειδικά για την απόδειξη της συναλλαγής από το λήπτη φορολογικού στοιχείου που αφορά αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας 15.000 ευρώ και άνω απαιτείται η τμηματική ή ολική εξόφληση να γίνεται μέσω τραπεζικού λογαριασμού ή με δίγραμμη επιταγή.

Με δίγραμμη επιταγή ή με κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό αποκλειστικά και μόνο εξοφλούνται επίσης μερικά ή ολικά και τα φορολογικά στοιχεία αξίας χιλίων ευρώ (1.000 ευρώ) και άνω, που αφορούν αγορές οπωρολαχανικών και κρεάτων,

καθώς επίσης και η λαμβανόμενη προμήθεια που εμφανίζεται στην εκκαθάριση της παρ. 7 του άρθρου 12 του Κώδικα αυτού σε περίπτωση πώλησεως των ως άνω αγροτικών προϊόντων για λογαριασμό τρίτου. Από την ως άνω υποχρέωση εξαιρούνται τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού.

3. Τα στοιχεία εκδίδονται χειρόγραφα με μελάνη ή με χρήση Η/Υ ή με άλλη μηχανή τουλάχιστον διπλότυπα ή σε όσα αντίτυπα ορίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, κατά περίπτωση, με χρήση χημικού χάρτη, αποκλειόμενης της χρήσης δίπτυχων ή τρίπτυχων εντύπων, με εξαίρεση τα εισιτήρια μεταφορικών μέσων και θεαμάτων. Το ένα αντίτυπο παραδίδεται ή αποστέλλεται στον αντισυμβαλλόμενο, ο οποίος έχει υποχρέωση να ζητά και να το λαμβάνει, το δε άλλο αντίτυπο παραμένει στον εκδότη ως στέλεχος.

4. Ο επιτηδευματίας μπορεί, για τις ανάγκες των συναλλαγών ή για οργανωτικούς λόγους, να εκδίδει τα φορολογικά του στοιχεία σε περισσότερα αντίτυπα, εφόσον σε κάθε αντίτυπο αναγράφεται με σφραγίδα ή εντύπως ο προορισμός του. Ειδικά αν πρόκειται για στοιχείο διακίνησης αγαθών στα επιπλέον εκδιδόμενα αντίτυπα αναγράφεται κάτω από τον τίτλο του στοιχείου η ένδειξη «δεν αποτελεί συνοδευτικό μεταφοράς». Επίσης μπορεί στο περιεχόμενο των στοιχείων να προσθέτει και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνει αναγκαίο.

5. Όλα τα στοιχεία φέρουν εντύπως ή με σφραγίδα τον τίτλο τους, το ονοματεπώνυμό ή την επωνυμία, το επάγγελμα και τη διεύθυνση του υπόχρεου σε έκδοση, τον Α.Φ.Μ. και την αρμόδια Δ.Ο.Υ. της έδρας. Στα στοιχεία του υποκαταστήματος αναγράφεται και η διεύθυνση της έδρας, με εξαίρεση τις αποδείξεις που εκδίδονται από φορολογική ταμειακή μηχανή.

6. Τα βιβλία που τηρούνται σε κινητά φύλλα και όλα τα στοιχεία φέρουν ενιαία αρίθμηση, τουλάχιστον κατά διαχειριστική περίοδο, η οποία μπορεί να επαναληφθεί μέσα στην ίδια διαχειριστική περίοδο με γνωστοποίηση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. Η γνωστοποίηση αυτή δεν απαιτείται για τις αποδείξεις που εκδίδονται από φορολογική ταμειακή μηχανή.

7. Στα στοιχεία που ορίζονται από τον Κώδικα αυτό αναγράφεται ο τόπος και η ημερομηνία έκδοσής τους. Επίσης, φέρουν χειρόγραφο ή μηχανογραφική υπογραφή του εκδότη τους ή προσώπου που ορίστηκε από αυτόν, με εξαίρεση τις αποδείξεις λιανικής πώλησης αγαθών.

8. Επιτρέπεται, για τα αγαθά και τους τίτλους των λογαριασμών, η χρήση κωδικών αριθμών στην τήρηση των βιβλίων και στην έκδοση των στοιχείων εσωτερικής διακίνησης, καθώς και στην έκδοση των αποδείξεων λιανικής πώλησης, όταν τηρείται βιβλίο αποθήκης και οι αποδείξεις αυτές εκδίδονται με τη χρήση φορολογικής ταμειακής μηχανής. Επίσης, επιτρέπεται η χρήση κωδικών αριθμών στην έκδοση και των λοιπών στοιχείων αξίας ή διακίνησης, εφόσον σε οποιοδήποτε χώρο του ίδιου στοιχείου περιγράφεται το είδος που αντιστοιχεί στον κωδικό αριθμό. Η ευχέρεια της χρήσης κωδικών αριθμών παρέχεται εφόσον τηρείται θεωρημένο μητρώο κωδικής αρίθμησης ή οι κωδικοί αριθμοί καταχωρούνται σε άλλο θεωρημένο βιβλίο.

9. Το βάρος της απόδειξης της συναλλαγής φέρει τόσο ο εκδότης, όσο και ο λήπτης του στοιχείου, οι οποίοι δικαιούνται να επιβεβαιώνουν τα αναγκαία στοιχεία του αντισυμβαλλόμενου από τη δήλωση έναρξης εργασιών ή από άλλο πρόσφορο αποδεικτικό στοιχείο, επιφυλασσόμενων των διατάξεων περί φορολογικού απορρήτου, τα οποία οι συμβαλλόμενοι υποχρεούνται εκατέρωθεν να παρέχουν, φέροντας ο καθένας και την ευθύνη για την ακρίβεια των στοιχείων που παρέχει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 **ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ**

5.1 Ανάλυση του Φ.Π.Α.

Σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία, το κράτος παρεμβαίνει στην τιμή πώλησης των αγαθών, που πουλάει η επιχείρηση και προσθέτει έναν συντελεστή % στα αγαθά, μια δεύτερη επί πλέον αξία, προσθέτει τον Φ.Π.Α.

Η επιχείρηση στο επίπεδο της φορολογίας αυτής παίζει τον ρόλο του φοροεισπράκτορα. Σε καμία περίπτωση ο Φ.Π.Α. δεν μπορεί να θεωρηθεί έσοδο της επιχείρησης. Είναι εισπραξη για λογαριασμό του δημόσιου. Με βάση τα παραπάνω ο Φ.Π.Α. θεωρείται Έμμεσος Φόρος.

5.2 Η λειτουργία του Φ.Π.Α.

Η επιχείρηση παίρνει τα τιμολόγια από τους προμηθευτές της οι οποίοι τη χρεώνουν με την αξία των αγορών της και με ένα ποσό Φ.Π.Α., το οποίο γράφεται χωριστά από την αξία.

Επίσης χρεώνει τους πελάτες της με την αξία των αγαθών που πουλάει και με το ποσό του Φ.Π.Α. που αναλογεί.

Έτσι η επιχείρηση έχει εισπράξει ένα ποσό Φ.Π.Α. από τους πελάτες της και έχει πληρώσει ένα ποσό Φ.Π.Α. στους προμηθευτές της.

Αφαιρεί το Φ.Π.Α. που πλήρωσε στους προμηθευτές της από το Φ.Π.Α. που εισέπραξε από τους πελάτες της και αποδίδει στο δημόσιο τη διαφορά.

5.3 Αντικείμενο του Φ.Π.Α.

Στο φόρο υπόκεινται οι εξής φορολογητέες πράξεις :

- ❖ Η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών, εφόσον πραγματοποιούνται από επαχθή αιτία στο εσωτερικό της χώρας, από υποκείμενο στο φόρο που ενεργεί με αυτή την ιδιότητα
- ❖ Η εισαγωγή αγαθών στο εσωτερικό της χώρας
- ❖ Η ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών, στα οποία περιλαμβάνονται και τα καινούργια μεταφορικά μέσα
- ❖ Η ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών που υπάγονται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης
- ❖ Η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών υπάγονται στο φόρο εφόσον πραγματοποιούνται από υποκείμενο στο φόρο στα πλαίσια της οικονομικής του δραστηριότητας, ή πραγματοποιούνται κατ' αρχήν από επαχθή αιτία (αντάλλαγμα). Εξαιρέση αποτελούν οι αυτοπαραδόσεις αγαθών και οι ιδιοχρησιμοποιήσεις υπηρεσιών
- ❖ Η εισαγωγή αγαθών από τρίτες χώρες φορολογείται αντικειμενικά ανεξάρτητα από την ιδιότητα του εισαγωγέα (ιδιώτης, υποκείμενος, δημόσιο κ.τ.λ.)
- ❖ Ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών είναι οι αποστολές αγαθών από άλλο κράτος - μέλος στο εσωτερικό της χώρας και φορολογείται στην Ελλάδα, εφόσον πωλητής είναι πρόσωπο υποκείμενο στο φόρο εγκαταστημένο σε άλλο κράτος - μέλος και δεν απαλλάσσεται λόγω μικρού κύκλου εργασιών

ούτε φορολογείται στην Ελλάδα για τις παραδόσεις αυτές (συναρμολόγηση εγκατάσταση, πώληση από απόσταση).

5.4 Υποκείμενοι στο Φ.Π.Α.

Στο φόρο υπόκεινται :

- Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ημεδαπό ή αλλοδαπό (π.χ. Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., Ι.Μ.Ε., Ν.Ε., ΣΥΝ/ΣΜΟΣ, κ.τ.λ.), ή ένωση προσώπων εφόσον ασκεί οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα και κατά την άσκηση της δραστηριότητας ενεργεί ανεξάρτητα,

- Κάθε πρόσωπο το οποίο πραγματοποιεί περιστασιακά πώληση καινούργιου μεταφορικού μέσου προς άλλο κράτος μέλος,

- Η παροχή εξαρτημένης εργασίας δεν εμπίπτει στις διατάξεις του νόμου, για το λόγο αυτό διατηρείται και το χαρτόσημο επί των ποσών αυτών,

- Το Ελληνικό Δημόσιο, οι Δήμοι, οι Κοινότητες και τα άλλα Ν.Π.Δ.Δ. δε θεωρούνται υποκείμενοι στο φόρο για τις πράξεις παράδοσης αγαθών και παροχής υπηρεσιών που ενεργούν στα πλαίσια άσκησης της δημόσιας εξουσίας τους. Τα πρόσωπα αυτά θεωρούνται υποκείμενα στο φόρο σε κάθε περίπτωση που η μη υπαγωγή των πράξεων τους στο φόρο θα οδηγούσε σε στρέβλωση των όρων του ανταγωνισμού και οπωσδήποτε εφόσον ασκούν τις εξής δραστηριότητες :

- ❖ Τηλεπικοινωνίες,
- ❖ Διανομή αερίου, ηλεκτρισμού και θερμικής ενέργειας,
- ❖ Μεταφορά αγαθών,
- ❖ Παροχή λιμενικών και αερολιμενικών υπηρεσιών,
- ❖ Μεταφορά προσώπων,
- ❖ Παράδοση νέων αγαθών,
- ❖ Εργασίες γεωργικών μεσολαβητικών οργανισμών για αγροτικά προϊόντα,
- ❖ Εκμετάλλευση πανηγυριών και εκθέσεων,
- ❖ Εναποθήκευση,
- ❖ Δραστηριότητες εμπορικών διαφημιστικών γραφείων και πρακτορείων ταξιδιών,
- ❖ Εργασίες λεσχών και κυλικείων επιχειρήσεων, πρατηρίων και παρομοίων καταστημάτων,
- ❖ Δραστηριότητες οργανισμών ραδιοφώνου και τηλεόρασης εμπορικού χαρακτήρα.

5.5 Οι συντελεστές του Φ.Π.Α.

Οι συντελεστές ΦΠΑ αγαθών και υπηρεσιών καθορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 21 και του παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ (Ν. 2859/2000), τις οποίες παραθέτουμε στη συνέχεια. Συνοπτικά και για άμεση κατανόηση των αναγνωστών σημειώνουμε τα ακόλουθα:

Οι συντελεστές ΦΠΑ είναι κατ' άρδην **τρεις**.

Ο **κανονικός** 23%, ο **μειωμένος** 13% και ο **υπερμειωμένος** 6,5%.

Τα αγαθά και οι υπηρεσίες που υπάγονται στον κανονικό συντελεστή δεν ορίζονται από τις διατάξεις, γιατί ο κανόνας είναι ότι όλα τα αγαθά και υπηρεσίες ανήκουν στον κανονικό με εξαίρεση για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ (βλέπε στη συνέχεια) όπου ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (13%) και για τα νησιά του Αιγαίου 9%.

Στον υπερμειωμένο συντελεστή δηλαδή 6,5% και για τα νησιά του Αιγαίου 5% υπάγονται:

- α) Τα εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων,
- β) Τα βιβλία της δασμολογικής κλάσης 4901 και τις εφημερίδες και περιοδικές εκδόσεις της δασμολογικής κλάσης 4902 καθώς και τα βιβλία με εικόνες για παιδιά της δασμολογικής κλάσης 4903 (όπως ισχύει με το ν. 3899/2010).
- γ) Τα φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004 και τα εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002 (όπως ισχύει με το ν. 3899/2010).
- δ) Η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα (όπως ισχύει με το ν. 3899/2010).
- ε) Οι εργασίες για βιβλία της δασμολογικής κλάσης 4901 και τις εφημερίδες και περιοδικές εκδόσεις της δασμολογικής κλάσης 4902.

5.6 Περιοδική δήλωση του Φ.Π.Α.

Η αρχική εμπρόθεσμη περιοδική δήλωση του Φ.Π.Α. υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. υποχρεωτικά μόνο μέσω www.taxisnet.gr ή www.gsis.gov.gr.

Το έντυπο της περιοδικής δήλωσης (όταν υποβάλλεται χειρόγραφα) συμπληρώνεται από τον υποκείμενο στο Φ.Π.Α., και υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. σε 2 αντίτυπα. Οι πιστωτικές ή οι μηδενικές περιοδικές δηλώσεις υποβάλλονται και αυτές υποχρεωτικά. Δηλαδή, αν δεν υποβληθούν ή υποβληθούν εκπρόθεσμα οι περιοδικές δηλώσεις του Φ.Π.Α. που είναι πιστωτικές ή μηδενικές, τότε επιβάλλεται πρόστιμο εκπρόθεσμης υποβολής τους.

Το ένα αντίτυπο από την περιοδική δήλωση υπογεγραμμένο από τον υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. επιστρέφει στην επιχείρηση και εφόσον υπάρχει ποσό για καταβολή εκδίδεται από τη Δ.Ο.Υ. ηλεκτρονικά διπλότυπο είσπραξης. Αν δεν εκδοθεί διπλότυπο είσπραξης, τότε η ίδια η περιοδική δήλωση αποτελεί αποδεικτικό είσπραξης. Όταν το χρεωστικό υπόλοιπο του Φ.Π.Α. είναι μέχρι €3, τότε δεν καταβάλλεται με την περιοδική δήλωση, οπότε μεταφέρεται το ποσό αυτό για να συμψηφιστεί με το Φ.Π.Α. της επόμενης φορολογικής περιόδου.

Όταν ο υποκείμενος στο Φ.Π.Α. τηρεί Β' κατηγορίας βιβλία του Κ.Β.Σ. , συμπληρώνει και υποβάλλει το έντυπο της περιοδικής δήλωσης μέχρι και την 20η ημέρα του μήνα, ο οποίος ακολουθεί το προηγούμενο τρίμηνο, μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκαν οι πράξεις, ανεξάρτητα αν υπάρχουν και ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

Σε περίπτωση όμως που η δήλωση αποστέλλεται μέσω της υπηρεσίας taxisnet τότε υποβάλλεται έως την 26η ημέρα του επόμενου μήνα από το τρίμηνο που αφορά η δήλωση.

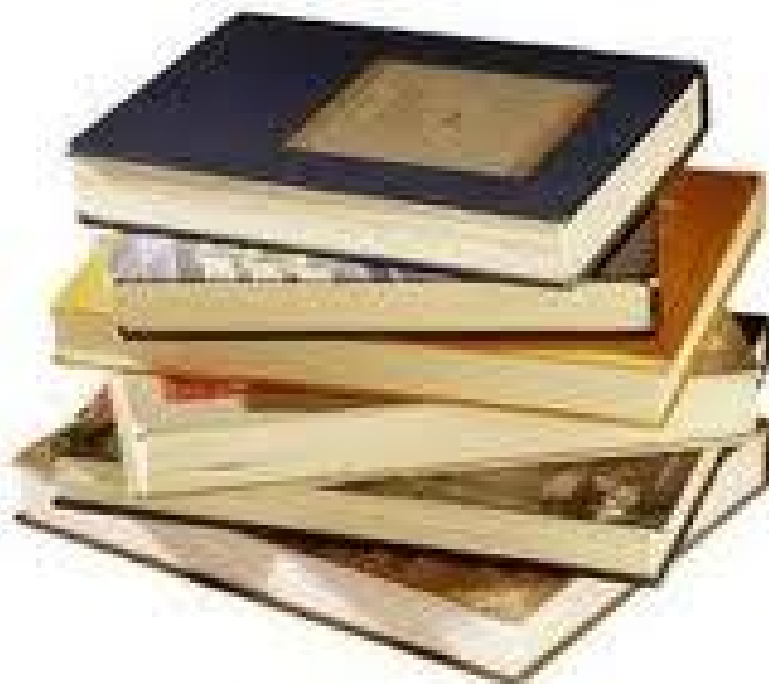
Η περιοδική δήλωση του Φ.Π.Α. υποβάλλεται σε 2 αντίτυπα μόνο στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. της έδρας ή του κεντρικού καταστήματος (και από τον μη υποκείμενο η έκτακτη στη Δ.Ο.Υ. που ανήκει). Σε περίπτωση μεταγραφής της επιχείρησης σε άλλη Δ.Ο.Υ., η περιοδική δήλωση του Φ.Π.Α. υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. που η επιχείρηση βρισκόταν την τελευταία ημέρα του μήνα που αφορά την περιοδική δήλωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 **ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ✚ Αριστοτέλης Γ. Κοντάκος "Γενική Λογιστική σε Ευρώ", Εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ», Αθήνα 2006.
- ✚ Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια "Λογιστική Εταιρειών", (β' κύκλος).
- ✚ Κοντάκου Α.-Μαργαρώνη Κ.-Ζαρίφη Α. "Γενικές Αρχές Λογιστικής" (ΟΑΕΔ), 1997.

ΠΗΓΕΣ internet

- ✚ www.taxisnet.gr
- ✚ www.in.gr
- ✚ www.oe-e.gr
- ✚ www.taxplus.gr
- ✚ www.fpress.gr
- ✚ www.gsis.gr
- ✚ www.dikaiologitika.gr
- ✚ www.forologikanea.gr
- ✚ www.wikipedia.gr
- ✚ www.nexusmanagementconsultants.gr
- ✚ www.startupgreece.gov.gr
- ✚ http://www.chania.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=431:2008-07-01-10-23-52&catid=112:2008-07-01-08-43-01&Itemid=458
- ✚ <http://www.forin.gr/articles/article/4455/suntelestes-f-p-a-agathwn-kai-uphresiwn>